

LIETUVOS RESPUBLIKOS
APLINKOS APSAUGOS VALSTYBINĖS KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. IX-1005 2, 3, 12
STRAIPSNŲ, IV SKYRIAUS ANTROJO SKIRSNIO PAKEITIMO, PAPILDYMO
6¹ STRAIPSNIU IR IV SKYRIAUS TREČIOJO SKIRSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU
GALIOS
ĮSTATYMAS

2019 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos

~~1. Aplinkai kenksminga veikla – fizinių ar juridinių asmenų konkreči veikla, kuri daro neigiamą poveikį aplinkai, viršijanti teisės aktų nustatytus aplinkos apsaugos normatyvus ar standartus.~~

~~2. Aplinkai kenksmingos veiklos sustabdymas – uždraudimas tam tikrą laikotarpį fiziniam ar juridiniam asmeniui vykdyti konkrečią aplinkai kenksmingą veiklą.~~

31. Aplinkos apsaugos valstybinė kontrolė – valstybės įgaliotų institucijų ir pareigūnų veikla ūkio subjektų, kitų fizinių ir juridinių asmenų atžvilgiu, kuria siekiama užtikrinti teisėtumą ir teisėtvarką aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimo srityje, pasireiškianti aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimų prevencija, pažeidimų nutraukimu bei šių pažeidimų padarymu kaltų asmenų nustatymu, jų patraukimu teisinėn atsakomybėn.

42. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai – Aplinkos ministerijos sistemos pareigūnai, turintys šio ir kitų įstatymų jiems suteiktas galias.

53. Augalų ar gyvūnų masinis žuvimas – staigus arba laipsniškas augalų ar gyvūnų individų ar populiacijų skaičiaus sumažėjimas, dėl kurio gali būti pažeista ekologinė pusiausvyra ar grėsti augalų ar gyvūnų populiacijų visiškas išnykimas, atsiradęs dėl fizinių ar juridinių asmenų vykdomos aplinkai kenksmingos veiklos.

64. Ekologinis įvykis – aplinkos oro, vandens, dirvožemio, grunto užteršimas cheminėmis, biologinėmis ir radioaktyviosiomis medžiagomis arba kitoks aplinkai padarytas poveikis.

~~6¹5. Kontrolinis pirkimas~~ – prekių ir (ar) paslaugų pirkimas, vykdomas atliekant ūkio subjekto veiklos neplaninį patikrinimą, kitų fizinių ir juridinių asmenų patikrinimą, kurio tikslas – nustatyti, ar ūkio subjektas, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys parduoda prekes ir (ar) teikia paslaugas laikydamiesi aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų nustatytų reikalavimų.

76. Privalomasis nurodymas – rašytinės formos aplinkos apsaugos valstybinės valstybinę kontrolę vykdančio kontrolės pareigūno įpareigojimas fiziniam ar juridiniam asmeniui per tam tikrą terminą įgyvendinti aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ar kitų teisės aktų reikalavimus arba imtis priemonių, kad aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimų arba žalos aplinkai būtų išvengta ar ji būtų sumažinta, arba likviduoti pasekmes, sukeltas aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimu **pažeidimo sukeltas pasekmes**, arba įgyvendinti aplinkos atkūrimo priemones.

87. Privati teritorija – fizinių arba privačių juridinių asmenų nuosavybes teise ar kitais pagrindais valdoma, naudojama teritorija, išskyrus **fizinių asmenų gyvenamąsias patalpas** asmens būstą.

98. **Ūkio subjektas** – kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme (toliau – Viešojo administravimo įstatymas).

9. Valstybiniai laboratoriniai aplinkos tyrimai – aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės tikslais atliekami iš taršos šaltinių išmetamų ar išleidžiamų teršalų ir (arba) jų paveiktos aplinkos (aplinkos oro, paviršinio vandens, dirvožemio) kokybės laboratoriniai tyrimai ir matavimai (ėminių ėmimas, laboratorinių tyrimų ir matavimų atlikimas).

10. Kitos šiame Įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos arba vartojamos Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos jūros aplinkos apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme, Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatyme, Lietuvos Respublikos policijos įstatyme ir Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatyme.“

2 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnio 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9) taiko aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidėjams šiame ir kituose įstatymuose nustatytas teisinio poveikio priemonės – nustatyta tvarka skiria administracines nuobaudas (įstatymų nustatytais atvejais perduoda medžiagą teisėsaugos institucijoms spręsti klausimą dėl kaltų asmenų patraukimo baudžiamojon atsakomybėn) ir ekonomines baudas, sustabdo aplinkai kenksmingą veiklą, taiko kitas įstatymų nustatytas teisinio poveikio priemones;“

3 straipsnis. Papildymas 6¹ straipsniu

Papildyti 6¹ straipsniu:

„6¹ straipsnis. Valstybinių laboratorinių aplinkos tyrimų ir kitų aplinkos apsaugos valstybinei kontrolei reikalingų tyrimų / matavimų organizavimas ir vykdymas

1. Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdanči institucija aplinkos apsaugos valstybinei kontrolei reikalingus tyrimus ir matavimus, išskyrus valstybinius laboratorinius aplinkos tyrimus, vykdo pati arba organizuoja jų vykdymą teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Valstybinius laboratorinius aplinkos tyrimus pagal aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos pavedimus vykdo Aplinkos apsaugos agentūra. Pavedimai atlikti valstybinius laboratorinius aplinkos tyrimus duodami šio straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka esant šio straipsnio 5 dalyje nurodytiems pagrindams. Aplinkos apsaugos agentūra pati vykdo valstybinius laboratorinius aplinkos tyrimus arba jų vykdymą organizuoja teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Aplinkos apsaugos agentūros darbuotojai, pateikę darbuotojo pažymėjimą ir nustatytos formos aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos pavedimą atlikti valstybinius laboratorinius aplinkos tyrimus, be išankstinio įspėjimo bet kuriuo paros metu turi teisę patekti į pavedime nurodytą teritoriją ir / ar objektą ir atlikti pavedime nurodytus matavimus ir/ar paimti ėminius. Įeiti į fizinių asmenų gyvenamąsias patalpas galima tik turint šio įstatymo 12¹ straipsnyje nustatyta tvarka gautą teismo leidimą. Aplinkos apsaugos agentūra turi teisę pasitelkti kitus nešališkus, turinčius reikiamų specialių žinių ir (ar) patirties ir (ar) reikiamą įrangą asmenis, reikalingus matavimų atlikimui ir / ar ėminių paėmimui.

4. Asmenys, kurių nuosavybės teise ar kitais pagrindais valdomoje, naudojamoje teritorijoje, objekte (statinyje, įrenginyje, patalpose ir kt.) yra taršos šaltinis arba užteršta aplinka, privalo bet kuriuo paros metu leisti Aplinkos apsaugos agentūros darbuotojams ir kitiems Aplinkos apsaugos agentūros pasitelktiems asmenims, pateikusiems šio straipsnio 2 dalyje nurodytus dokumentus, patekti į teritoriją ir (ar) objektą, sudaryti sąlygas jiems patekti prie taršos šaltinių ar užterštų vietų.

5. Valstybiniai laboratoriniai aplinkos tyrimai atliekami:

1) vykdant metinius valstybinių laboratorinių aplinkos tyrimų planus. Valstybinių laboratorinių aplinkos tyrimų metiniai planai sudaromi remiantis kontroliuotinių subjektų rizikos vertinimo rezultatais;

2) turint informacijos / kilus įtarimams, kad viršijami teisės aktuose nustatyti aplinkos apsaugos normatyvai ar standartai arba kitaip neteisėtai teršiamo aplinka.

6. Valstybinių laboratorinių aplinkos tyrimų organizavimo, planavimo, pavedimų atlikti tyrimus teikimo ir vykdymo, valstybinių laboratorinių aplinkos tyrimų rezultatų teikimo tvarką, pavedimo atlikti valstybinius laboratorinius aplinkos tyrimus formą tvirtina aplinkos ministras.

7. Fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys (teršėjai) apmoka valstybinių laboratorinių aplinkos tyrimų, kuriuos atlieka Aplinkos apsaugos agentūra, išlaidas:

1) jei šiais tyrimais nustatyta leistinas normas viršijanti arba neleistina tarša;

2) kai būtina atlikti tyrimus siekiant įsitikinti, kad pažeidimas nutrauktas ir / ar jo padariniai pašalinti.

8. Aplinkos ministras tvirtina valstybinių laboratorinių aplinkos tyrimų kainų nustatymo metodiką (toliau – metodika), pagal kurią apskaičiuojamos šio straipsnio 7 dalyje nurodytų tyrimų išlaidos, ir apmokėjimo tvarką. Vadovaujantis metodika Aplinkos apsaugos agentūros vadovas tvirtina valstybinių laboratorinių aplinkos tyrimų kainas.“

4 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 12 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) pateikę tarnybinį pažymėjimą, netrukdomi patekti (įeiti, įvažiuoti) į visų įmonių, įstaigų, organizacijų, ūkių, karinių dalinių, pasienio ruožo bei privačias teritorijas ir jose esančius objektus (statinius, įrenginius, patalpas ir kt.), kitus ūkinės veiklos objektus ir tikrinti, ar juose laikomasi aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų, **imti ėminius**, atlikti kontrolinius pirkimus, tyrimus ir matavimus, fiksuoti patikrinimą garso ir (ar) vaizdo fiksavimo priemonėmis, neatlygintinai gauti cheminių medžiagų ir preparatų pavyzdžius tyrimams, jų sudėčiai bei savybėms iširti ar bandymams atlikti, taip pat įstatymų nustatyta tvarka gauti informaciją bei duomenis, kurie yra valstybės ar tarnybos, komercinė ar pramoninė paslaptis, cheminių medžiagų ir preparatų kontrolei atlikti, aplinkos ministro nustatyta tvarka ne ilgiau kaip 20 darbo dienų (aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu šis terminas gali būti pratęstas ne daugiau kaip 20 darbo dienų) paimti dokumentus ar patvirtintas jų kopijas ir daiktus, reikalingus patikrinimui atlikti, jeigu šių dokumentų ar daiktų paėmimo nereglementuoja Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymas;“

2. Pripažinti netekusiu galios 12 straipsnio 1 dalies 7 punktą:

„7) šio Įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka sustabdyti fizinių ar juridinių asmenų vykdomą aplinkai kenksmingą veiklą;“

3. Pakeisti 12 straipsnio 1 dalies 19 punktą ir jį išdėstyti taip:

„19) pasitelkti nešališkus ekspertus ar specialistus, turinčius reikiamų specialių žinių **ir (ar) patirties ir (ar) reikiamą įrangą**, dalyvauti patikrinime ir (ar) vertinti patikrinimo duomenis **ir (ar) imti ėminius ir (ar) atlikti tyrimus ir matavimus**, kai reikalingos specialios žinios **ir (ar) patirtis ir (ar) įranga**;“

4. Pakeisti 12 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Vyresnieji aplinkos apsaugos inspektoriai neturi šio straipsnio 1 dalies 7 ir 18 punktuose nustatytų aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų galių.“

5. Pakeisti 12 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Valstybiniai aplinkos apsaugos inspektoriai neturi šio straipsnio 1 dalies 7 ir 18 punktuose nustatytų aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų galių ir teisės vykdyti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę tarptautiniuose vandenyse. Valstybiniai aplinkos apsaugos inspektoriai, kuriems galios suteiktos šio Įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka, neturi galių, numatytų šio straipsnio 1 dalies 6 punkte.“

5 straipsnis. IV skyriaus antrojo skirsnio pakeitimas

Pakeisti IV skyriaus antrąjį skirsnį ir jį išdėstyti nauja redakcija:

„ANTRASIS SKIRSNIS PRIVALOMIEJI NURODYMAI

18 straipsnis. Privalomojo nurodymo davimas

1. Privalomieji nurodymai duodami šiais atvejais:

1) kai dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo ar taršos leidimo sąlygų nesilaikymo kyla reali grėsmė, kad bus padarytas tiesioginis reikšmingas neigiamas poveikis aplinkai ir / arba kyla tiesioginis pavojus žmonių sveikatai ar gyvybei, ir kitais atvejais, jei dėl fizinio ar juridinio asmens vykdomo vandens, aplinkos oro, žemės ar kitų aplinkos komponentų teršimo ar kitos veikos masiškai žūsta gyvūnai ar augalai ir/arba tai kelia tiesioginį pavojų žmonių sveikatai ar gyvybei – duodamas privalomasis nurodymas nutraukti konkrečią veiką, įtakančią nurodytų faktų atsiradimą;

2) kai yra reali grėsmė, kad gali būti padaryta žala aplinkai, ir asmenys nesiima visų būtinų žalos aplinkai prevencijos priemonių žalai aplinkai išvengti ar ją sumažinti – duodamas privalomasis nurodymas taikyti konkrečias žalos aplinkai prevencijos priemones;

3) kai padaryta žala aplinkai ir asmenys nesiima veiksmų, užtikrinančių teršalų ir (ar) kitokių darančių žalą aplinkai veiksmų kontrolę, sulaikymą, pašalinimą ar kitokį valdymą – duodamas privalomasis nurodymas užtikrinti teršalų ir (arba) kitokių darančių žalą aplinkai veiksmų kontrolę, sulaikymą, pašalinimą ar kitokį valdymą;

4) kai žalą aplinkai padarę asmenys nevykdo ar netinkamai vykdo aplinkos atkūrimo priemones – duodamas privalomasis nurodymas vykdyti ar tinkamai vykdyti aplinkos atkūrimo priemones;

5) kai dėl asmens veikos kyla reali grėsmė, kad bus pažeisti aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimai – duodamas privalomasis nurodymas taikyti prevencines priemones pažeidimui išvengti;

6) kai iki patikrinimo pabaigos aplinkos apsaugą ir (ar) gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimas nenutraukiamas ir (ar) jo pasekmės nepašalinamos – duodamas privalomasis nurodymas nutraukti pažeidimą ir (ar) pašalinti jo pasekmes;

7) kai nustatyta tvarka neteikiamos ataskaitos ar (ir) neteikiama kita privaloma pateikti informacija ar (ir) nevykdomi teisėti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų / aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos reikalavimai (išskyrus reikalavimus, duotus pagal privalomuosius nurodymus) – duodamas privalomasis nurodymas pateikti ataskaitas ar (ir) kitą privalomą pateikti informaciją ar (ir) vykdyti teisėtus reikalavimus.

2. Privalomasis nurodymas yra vykdomasis dokumentas, vykdomas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

3. Esant atvejams, kai nėra galimybės operatyviai surašyti privalomojo nurodymo, tačiau pagal situaciją būtina nedelsiant imtis priemonių arba pažeidimas gali būti pašalintas nedelsiant, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai žodžiu pareikalauja atsakingų asmenų atlikti tam tikras veikas. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų žodžiu duoti reikalavimai (nurodymai) atlikti tam tikras veikas fiksuojami patikrinimą įforminančiame dokumente. Asmenys privalo vykdyti aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnų žodžiu duotus reikalavimus.

4. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas, jei reikia užtikrinti privalomojo nurodymo vykdymą, gali aplinkos ministro nustatyta tvarka užplombuoti patalpas, įrenginius ir kitus objektus.

5. Draudžiama sustabdyti veiklą, jei toks veiklos sustabdymas galėtų sukelti visuomenės interesams didesnę žalą (sutrikdyti viešąjį vandens tiekimą, nuotekų tvarkymą,

centralizuotą šilumos ar elektros energijos tiekimą, mišrių komunalinių atliekų tvarkymą) nei veiklos tęsimas.

19 straipsnis. Privalomojo nurodymo turinys ir forma

1. Privalomajame nurodyme turi būti šie duomenys:

- 1) aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūno, duodančio privalomąjį nurodymą, vardas, pavardė, pareigos;
- 2) privalomojo nurodymo surašymo data ir vieta;
- 3) kam duodamas privalomasis nurodymas – juridinio asmens pavadinimas, juridinio asmens kodas, adresas, kontaktinė informacija. Jeigu privalomasis nurodymas duodamas fiziniam asmeniui, – jo vardas, pavardė, asmens kodas, gyvenamoji vieta, kontaktinė informacija;
- 4) privalomojo nurodymo davimo pagrindas – pažeisti aplinkos apsaugą ir (ar) gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ar kitų teisės aktų reikalavimai, veika, dėl kurios gali atsirasti pažeidimas, kitos nustatytos aplinkybės, pagrindžiančios privalomojo nurodymo davimą;
- 5) kokius veiksmus turi atlikti asmuo, kuriam duodamas privalomasis nurodymas, ir per kokius terminus jis tai turi padaryti;
- 6) privalomojo nurodymo terminų pratęsimo tvarka;
- 7) privalomojo nurodymo apskundimo tvarka;
- 8) informacija, kaip asmuo turi pranešti apie įvykdytą privalomąjį nurodymą;
- 9) atsakomybė neįvykdžius privalomojo nurodymo;
- 10) kita reikalinga informacija.

2. Privalomojo nurodymo formą ir pildymo reikalavimus, laikantis šio straipsnio 1 dalyje išdėstytų nuostatų, tvirtina aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdanči institucija.

20 straipsnis. Privalomojo nurodymo įteikimas

Privalomojo nurodymo antrasis egzempliorius pasirašytinai įteikiamas fiziniam asmeniui, kuriam šis nurodymas duodamas, ar jo atstovui arba juridinio asmens, kuriam šis nurodymas duodamas, atstovui. Kai nėra galimybės fiziniam asmeniui ar jo atstovui arba juridinio asmens atstovui pasirašytinai įteikti privalomojo nurodymo arba šie asmenys atsisako jį pasirašyti, privalomojo nurodymo antrasis egzempliorius ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo jo surašymo išsiunčiamas šiems asmenims registruotu laišku (fizinio asmens deklaruotos gyvenamosios vietos adresu ar kitu jo nurodytu dokumentų įteikimo adresu, jeigu fizinio asmens deklaruotos gyvenamosios vietos adresas ar kitas dokumentų įteikimo adresas nežinomas, – darbdavio registruotos buveinės adresu, Juridinių asmenų registre nurodytos juridinio asmens buveinės adresu).

21 straipsnis. Privalomojo nurodymo įvykdymo terminai

1. Privalomojo nurodymo įvykdymo terminus, ne ilgesnius kaip 1 mėnuo, nustato privalomąjį nurodymą duodantis aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas pagal tai, koks laikotarpis, atsižvelgiant į asmens, kuriam duodamas privalomasis nurodymas, pateiktą informaciją, kitą informaciją ir objektyvias aplinkybes, yra reikalingas privalomajame nurodyme nustatytiems reikalavimams įgyvendinti.

2. Ilgesnius, nei nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, privalomojo nurodymo įvykdymo terminus, bet ne ilgesnius kaip 3 mėnesiai, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas, įvertinęs asmens, kuriam duodamas privalomasis nurodymas, pateiktą informaciją, kitą informaciją ir objektyvias aplinkybes, nustato suderinęs su aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovu arba jo įgaliotu asmeniu.

3. Ilgesnius, nei nurodyta šio straipsnio 2 dalyje, privalomojo nurodymo įvykdymo terminus, bet ne ilgesnius kaip 6 mėnesiai, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas

nustato pagal aplinkos ministro sudarytos komisijos dėl privalomųjų nurodymų terminų nustatymo, įvertinant asmens, kuriam duodamas privalomasis nurodymas, pateiktą informaciją, kitą informaciją ir objektyvias aplinkybes, sprendimą.

22 straipsnis. Privalomojo nurodymo terminų pratęsimas

1. Asmens, kuriam duotas privalomasis nurodymas, rašytiniu prašymu, jeigu jis dėl objektyvių priežasčių negali laiku įvykdyti privalomojo nurodymo, nurodymo įvykdymo terminas gali būti pratęstas vieną kartą ne ilgesniam kaip 6 mėnesių terminui.

2. Asmens rašytinis motyvuotas prašymas pratęsti privalomojo nurodymo įvykdymo terminą aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančiai institucijai, kai nustatytas privalomojo nurodymo įvykdymo terminas yra 5 darbo dienos ar trumpesnis, turi būti pateiktas iki privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos likus ne mažiau kaip 2 darbo dienoms. Šiuo atveju sprendimą dėl privalomojo nurodymo termino pratęsimo priima aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo prašymo gavimo.

3. Asmens rašytinis motyvuotas prašymas pratęsti privalomojo nurodymo įvykdymo terminą aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančiai institucijai, kai nustatytas privalomojo nurodymo įvykdymo terminas yra ilgesnis kaip 5 darbo dienos, turi būti pateiktas iki privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos likus ne mažiau kaip 5 darbo dienoms. Šiuo atveju sprendimą dėl privalomojo nurodymo termino pratęsimo priima aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, atsižvelgdamas į aplinkos ministro sudarytos komisijos dėl privalomųjų nurodymų terminų nustatymo siūlymą, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo.

4. Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimas dėl privalomojo nurodymo terminų nepratęsimo gali būti skundžiamas teismui įstatymų nustatyta tvarka.

23 straipsnis. Privalomojo nurodymo įvykdymas

1. Apie privalomojo nurodymo reikalavimų įvykdymą asmuo ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo įvykdymo turi informuoti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančią instituciją ar jos įgaliotą asmenį privalomajame nurodyme nurodytu būdu.

2. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas privalo atlikti patikrinimą dėl privalomojo nurodymo įvykdymo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo privalomojo nurodymo įvykdymo termino pabaigos, išskyrus atvejus, kai neatlikus patikrinimo nustatoma, kad asmuo privalomąjį nurodymą įvykdė.

3. Jeigu privalomasis nurodymas įvykdytas, tai pažymima aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūno turimame privalomojo nurodymo egzemplioriuje. Taip pat privalomajame nurodyme darant įrašą apie įvykdymą, pateikiama informacija, koku būdu įsitikinta, kad privalomasis nurodymas įvykdytas.

24 straipsnis. Privalomojo nurodymo apskundimas, privalomojo nurodymo panaikinimas institucijos iniciatyva

1. Privalomąjį nurodymą gali apskusti asmuo, dėl kurio jis priimtas.

2. Privalomasis nurodymas per 10 darbo dienų nuo jo įteikimo gali būti skundžiamas aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovui arba jo įgaliotam asmeniui.

3. Jeigu privalomąjį nurodymą davė aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovas, privalomasis nurodymas įstatymų nustatyta tvarka gali būti skundžiamas teismui.

4. Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovui arba jo įgaliotam asmeniui pateiktas skundas dėl privalomojo nurodymo turi būti išnagrinėtas per 10 darbo dienų.

5. Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovas arba jo įgaliotas asmuo, išnagrinėjęs skundą, priima vieną iš šių sprendimų:

1) privalomąjį nurodymą palieka nepakeistą;
2) privalomąjį nurodymą pakeičia iš dalies, sumažindamas jame nustatytus reikalavimus arba nustatydamas kitus jo įvykdymo terminus. Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovas arba jo įgaliotas asmuo, nustatydamas kitus privalomojo nurodymo įvykdymo terminus, *mutatis mutandis* vadovaujasi šio įstatymo 21 straipsnio nuostatomis.

3) privalomąjį nurodymą panaikina ir perduoda jį priėmusiam pareigūnui pateikti iš naujo;

4) privalomąjį nurodymą panaikina.

6. Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos vadovo arba jo įgalioto asmens sprendimas dėl privalomojo nurodymo įstatymų nustatyta tvarka gali būti skundžiamas teismui.

7. Skundo padavimas nesustabdo privalomojo nurodymo vykdymo.

8. Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdanči institucija, paašškėjus naujoms aplinkybėms, gali panaikinti privalomąjį nurodymą motyvuotu sprendimu.

25 straipsnis. Veiksmai, kai privalomieji nurodymai neįvykdomi

1. Jeigu privalomasis nurodymas neįvykdytas, įvykdytas iš dalies, įvykdytas netinkamai, suėjus privalomojo nurodymo įvykdymo terminui, aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdanči institucija, atsižvelgdama į privalomajame nurodyme nurodytų įpareigojimų turinį, kuo skubiau, bet ne vėliau kaip per 3 mėnesius perduoda privalomąjį nurodymą priverstinai vykdyti antstoliui, išskyrus atvejus, nurodytus šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse.

2. Kai privalomojo nurodymo teisėtumas ar privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimas nagrinėjami šio įstatymo nustatyta tvarka Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančioje institucijoje, privalomasis nurodymas, jei jis neįvykdomas laiku, kuo skubiau, bet ne vėliau kaip per 3 mėnesius perduodamas vykdyti antstoliui po sprendimo nepanaikinti privalomojo nurodymo arba kai sueina sprendime nustatyti papildomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar priimamas sprendimas dėl privalomojo nurodymo termino nepratęsimo.

3. Kai byla dėl privalomojo nurodymo teisėtumo arba privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo nagrinėjama teisme, privalomasis nurodymas, jei jis neįvykdomas laiku, atsižvelgiant į privalomajame nurodyme nurodytų įpareigojimų turinį kuo skubiau, bet ne vėliau kaip per 3 mėnesius perduodamas vykdyti antstoliui po teismo sprendimo nepanaikinti privalomojo nurodymo įsiteisėjimo arba kai sueina teismo nustatyti papildomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar įsiteisėja teismo sprendimas dėl privalomojo nurodymo termino nepratęsimo.

4. Laiku neįvykdytas privalomasis nurodymas antstoliui vykdyti neperduodamas, jei po privalomojo nurodymo įvykdymo termino privalomasis nurodymas yra įvykdomas.

5. Jeigu privalomasis nurodymas neįvykdytas, įvykdytas iš dalies, įvykdytas netinkamai, suėjus privalomojo nurodymo įvykdymo terminui, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas privalo patraukti atsakomybėn asmenį, neįvykdžiusį privalomojo nurodymo, už šio nurodymo neįvykdymą, išskyrus atvejus, kai byla dėl privalomojo nurodymo teisėtumo arba privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo nagrinėjama teisme. Tokiais atvejais už privalomojo nurodymo neįvykdymą asmuo traukiamas atsakomybėn po teismo sprendimo nepanaikinti privalomojo nurodymo įsiteisėjimo arba kai sueina teismo nustatyti papildomi privalomojo nurodymo įvykdymo terminai ar įsiteisėja teismo sprendimas dėl privalomojo nurodymo termino nepratęsimo.“

6 straipsnis. Pripažinimas netekusiu galios IV skyriaus trečiojo skirsnio

Pripažinti netekusiu galios IV skyriaus trečiąjį skirsnį:

**„TREČIASIS SKIRSNIS
APLINKAI KENKSMINGOS VEIKLOS SUSTABDYMAS**

25 straipsnis. Aplinkai kenksmingos veiklos sustabdymo pagrindai

Aplinkai kenksmingą veiklą sustabdyti galima šiais atvejais:

1) jei fizinis ar juridinis asmuo neįvykdė pakartotinai duoto privalomojo nurodymo dėl to paties aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančio įstatymo ar kito teisės akto pažeidimo pašalinimo;

2) jei dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo ar taršos leidimo sąlygų nesilaikymo kyla grėsmė, kad bus padarytas tiesioginis reikšmingas neigiamas poveikis aplinkai, ir kitais atvejais, jei dėl fizinio ar juridinio asmens vykdomo vandens, aplinkos oro, žemės ar kitų aplinkos komponentų teršimo masiškai žūsta gyvūnai ar augalai;

3) jei dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo ar taršos leidimo sąlygų nesilaikymo kyla tiesioginis pavojus žmonių sveikatai ar gyvybei ir kitais atvejais, jei fizinis ar juridinis asmuo teršia aplinkos orą, žemę, vandenį ir tai kelia tiesioginį pavojų žmonių sveikatai ar gyvybei.

26 straipsnis. Apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai, turintys teisę sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą

Aplinkai kenksmingą veiklą sustabdyti turi teisę tik vyriausieji valstybiniai aplinkos apsaugos inspektoriai.

27 straipsnis. Atvejai, kai aplinkai kenksminga veikla sustabdoma nedelsiant

Šio Įstatymo 25 straipsnio 2 ir 3 punktuose nustatytais atvejais aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas aplinkai kenksmingą veiklą sustabdo nedelsdamas (nenustatomas pasirengimo sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą terminas) ir apie tai praneša Aplinkos apsaugos departamento vadovui ar jo įgaliotam pareigūnui ir aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės priežiūrą atliekančiai institucijai.

28 straipsnis. Atvejai, kai nustatomas pasirengimo sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą terminas

Kai aplinkai kenksminga veikla sustabdoma šio Įstatymo 25 straipsnio 1 punkte nustatytu atveju, gali būti nustatomas pasirengimo sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą terminas. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas, atsižvelgdamas į pasekmes, kurias ši veikla gali sukelti jos nesustabdžius nedelsiant, aplinkai kenksmingos veiklos pobūdį, mastą ir kitas aplinkybes bei sąlygas, nustato ne ilgesnį kaip vieno mėnesio terminą pasirengti sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą ir apie tai raštu praneša fiziniam ar juridiniam asmeniui, kurio veikla sustabdoma.

29 straipsnis. Pasirengimo sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą terminų pratęsimas

1. Pasirengimo sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą terminus fizinio ar juridinio asmens motyvuotu prašymu, kuris turi būti pateikiamas ne vėliau kaip 10 darbo dienų iki pasirengimo sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą termino pabaigos, pratęsti gali aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos, kurios pareigūnas nustatė pasirengimo sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą terminą, vadovas, įvertinęs prašymo motyvų pagrįstumą, tačiau ne ilgiau kaip dar vienam mėnesiui.

2. Pasibaigus šio straipsnio 1 dalyje nustatytiems terminams, juos gali pratęsti institucijos, kurios pareigūnas pratęsė pasirengimo sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą terminus, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės priežiūrą atliekanti institucija.

31 straipsnis. Aplinkai kenksmingos veiklos sustabdymas priimant nutarimą

Juridinių ar fizinių asmenų vykdoma aplinkai kenksminga veikla sustabdoma priimant aplinkos ministro nustatytos formos nutarimą.

32 straipsnis. Nutarimo sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą turinys

Nutarime sustabdyti juridinio ar fizinio asmens vykdomą aplinkai kenksmingą veiklą turi būti nurodytas šį nutarimą priėmusio pareigūno vardas, pavardė, pareigos, tarnybos vieta, kokios įmonės, įstaigos, organizacijos, jos cecho, skyriaus ar kito padalinio ir kokia konkrečiai aplinkai kenksminga veikla sustabdoma, dėl kokių priežasčių bei kokio teisės akto pagrindu ji sustabdoma, pasirengimo sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą terminai (jei vadovaujantis šio Įstatymo nuostatomis juos galima nustatyti), taip pat reikalavimai, kuriuos įvykdžius nutarimas sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą bus panaikintas, nutarimo sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą apskundimo tvarka.

33 straipsnis. Nutarimo sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą priėmimas nepasibaigus pasirengimo sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą terminui

Kai fizinis ar juridinis asmuo, nepasibaigus pasirengimo sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą terminui, savo veiklą didina neigiamą poveikį aplinkai, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas gali priimti nutarimą sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą nepasibaigus pasirengimo sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą terminui.

34 straipsnis. Aplinkai kenksmingos veiklos sustabdymas

Pasibaigus pasirengimo sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą terminui, priimamas nutarimas sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą. Šis nutarimas nedelsiant įteikiamas pasirašytinai arba išsiunčiamas registruotu laišku fiziniam ar juridiniam asmeniui, kurio veikla sustabdoma.

35 straipsnis. Nutarimo sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą vykdymas

1. Nutarimą sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą vykdo juridinio asmens, kurio veikla sustabdoma, vadovas arba fizinis asmuo, dėl kurio jis priimtas.

2. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas, jei reikia užtikrinti nutarimo sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą vykdymą, gali Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka užplombuoti patalpas, įrenginius ir kt.

3. Informaciją apie neįvykdytą nutarimą sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucija per 3 darbo dienas nuo šio nutarimo įvykdymo termino pabaigos raštu pateikia institucijai, kuri Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo nustatyta tvarka turi teisę panaikinti taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo, taršos leidimo galiojimą arba išregistruoti įrenginį, kai stabdoma veikla yra vykdoma taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo, taršos leidimo pagrindu ar įregistravus įrenginį. Be to, šią informaciją aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucija raštu pateikia aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės priežiūrą atliekančiai institucijai per 3 darbo dienas nuo nutarimo sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą įvykdymo termino pabaigos.

36 straipsnis. Nutarimo sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą panaikinimas

1. Fizinis ar juridinis asmuo, įvykdes nutarime sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą nustatytus reikalavimus, apie tai raštu praneša šį nutarimą priėmusiam pareigūnui. Pastarasis ne ilgiau kaip per 7 dienas nuo tokio pranešimo gavimo dienos privalo patikrinti, ar nutarime nustatyti reikalavimai yra įvykdyti, ir jeigu taip, jį panaikinti bei apie tai pranešti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančios institucijos, kurios pareigūnas priėmė nutarimą sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą, vadovui.

2. Fizinis ar juridinis asmuo, kurio ūkinė veikla sustabdyta, gali ją pradėti tik aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnui panaikinus nutarimą. Sprendimas panaikinti aplinkai kenksmingos veiklos sustabdymą įrašomas nutarime sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą.

37 straipsnis. Nutarimo sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą apskundimas

1. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūno priimtas nutarimas sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą per 10 dienų nuo jo priėmimo gali būti skundžiamas aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės priežiūrą atliekančiai institucijai.

2. Skundo padavimas nesustabdo nutarimo sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą vykdymo.

3. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės priežiūrą atliekanti institucija skundą dėl nutarimo sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą išnagrinėja per 10 darbo dienų ir priima vieną iš šių sprendimų:

1) skundą patenkina ir panaikina nutarimą;

2) skundą patenkina iš dalies;

3) skundą atmeta ir palieka galioti nutarimą sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą.

4. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės priežiūrą atliekančios institucijos sprendimas įsigalioja nuo jo priėmimo dienos ir nedelsiant išsiunčiamas pareigūnui, sustabdžiusiam įmonės, įstaigos ar organizacijos ūkinę veiklą, bei fiziniam ar juridiniam asmeniui, kurio kenksminga aplinkai veikla buvo sustabdyta.

5. Aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės priežiūrą atliekančios institucijos sprendimas įstatymų nustatyta tvarka gali būti skundžiamas teismui.

6. Šio įstatymo 6 straipsnyje nurodytos Aplinkos ministerijos įgaliotos institucijos pareigūno priimtas nutarimas sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą įstatymų nustatyta tvarka gali būti skundžiamas teismui.

38 straipsnis. Atsakomybė už patirtus nuostolius ir kitas pasekmes, atsiradusias dėl aplinkai kenksmingos veiklos sustabdymo

1. Už fizinio ar juridinio asmens patirtus nuostolius, kitas pasekmes, atsiradusius teisėtai sustabdžius aplinkai kenksmingą veiklą, valstybinės aplinkos apsaugos kontrolės institucijos ir pareigūnai neatsako.

2. Už fizinio ar juridinio asmens patirtus nuostolius, atsiradusius dėl neteisėto aplinkai kenksmingos veiklos sustabdymo, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės institucijos ir pareigūnai atsako įstatymų nustatyta tvarka.

39 straipsnis. Draudimas sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą

Draudžiama sustabdyti aplinkai kenksmingą veiklą, jei toks veiklos sustabdymas galėtų sukelti visuomenės interesams didesnę žalą nei veiklos tęsimas.“

7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus 3 straipsnį ir šio straipsnio 3 ir 4 dalis, įsigalioja 2019 m. lapkričio 1 d.

2. Šio įstatymo 3 straipsnis įsigalioja 2020 m. sausio 1 d.

3. Aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdanți institucija iki 2019 m. spalio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

4. Lietuvos Respublikos aplinkos ministras iki 2019 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

5. Privalomųjų nurodymų, duotų iki šio įstatymo pakeitimo įsigaliojimo, terminų pratęsimo, apskundimo ir kitos susijusios procedūros vykdomos ir baigiamos vadovaujantis iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusių reglamentavimu.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Administravimo departamento
Organizacijos vystymo ir personalo
skyriaus vyriausioji specialistė
Regina Jurkonienė
2019-07-09

Administravimo departamento
direktorė
Agnė Jakstienė
2019-07-09

Aplinkos ministras
Kęstutis Mažeika
2019-07-09